

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

II. Aen-Merckinge Op de Ketterije der Massalianen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

Vande Ketterije der Massalianen. 153
het in teghendeel houden met de ghewoonte der
Recht/sinnighe oude Kerke / ende met de leeringhe
van Augustinus, Epiphanius, ende Damascenus, die
dese ketterij verdoemt hebben.

II. AENMERCKINGHE

Op de Ketterije der Massalianen.

D. Cabeljau, Pag. 563.

VAn de *Massalianen* wort ghetuyght, dat sy haer ont-
sloeghen van tijdelijcke besittinghen, becleeden haer
met sacken, stacken de hande uyt, om een aelmoesse t'ont-
fanghen, als niet hebbende. Alle de Munniken belijden niet
te hebben, alle de bedelende Ordens steken de handt
uyt, ende eysschen voor de deuren, als niet hebbende
om te leven. Ecnighe gaen opentlijck in sacken, hayre-
kleederen, &c.

Catholijcke Andwoorde.

**Dit is immers het slechste bescheedt vande
wereldt. Wat wilt hier D. Cabeljau wederom booz
ketterisch ghehouden hebben? oft het ontslaen
van tijdelijcke goederen? oft het bedelen / ende
niet hebben? oft het bekleeden met sacken? wat
van al is hier ketterisch?**

**Het ontslaen van tijdelijcke goederen? soo zijn dan
d' Apostelen / die alles verlaten hebben / soo de
Schrijfture seght / mede ketterisch gheweest.**

**Het Bedelen? soo is dan den goeden Lazarus, die
booz de deure vanden Rijcken sat / oock ketter
gheweest.**

**Het Niet hebben? wat sult ghy dan maken van
Christo, die van sijn-selven gheuyghet Luc. 9. 58. dat
Sy**

hy selfs niet en hadde / daer hy sijn hoeft soude
konnen oplegghen? Die soo gheselt was / dat
hem godtbzuchtighe vrouwen bystandt moesten
doen van hare goederen / *Luc. 8 v. 4.*

Het bekleeden met sacken? Hoe dan ghemaect
met David, ende de borghers van Ninive, ende meer
andere / bande welke men leest inde *Schryfure* /
dat sy om soodanighe kledinghe sijn gheprezen
gheweest? Seght my dan *Domine Cabeljan*, om
welck stuck houdt ghy de Massalianen hoor het-
ters; niet om dese hoorgaende actien in haer sel-
ben / want soo sondt ghy moeten / ende de *Aposte-
len* / ende *Lazarus*, ende *David*, ende de borghers van
Ninive, sae *Christum* selve moeten houden hoor
sulcks. Soo moet het dan wederom noodtsake-
lijck op aenkomen / op de maniere / ende andere
omstandigheden / met de welke de *Massalianen* dese
actien pleegghden. Laet ons die hoorzen uyt de
Oudt-vaders.

Voor eerst, seght *Epiphanius*: Mannen, en vrouwen
samen vergadert wesende, schijnen te ghelooven in *Chri-
stum*, ende gheven uyt, dat sy de werelddt, en alles verlaten
hebben. Dan slapen mans en vrouwen in den somer alle
onder malckanderen in seer breede plaetsen, om dat sy
segghen, dat sy op d'aerde niets en besitten. Doch sijn
vragabond, ende onghebonden, ende steken de handt uyt
tot aelmoessen, als wesende berooft van nootdruft, ende
besittinghe. Maer sy en hebben de maniere gheensins ver-
staen, op de welke sy, nae *Christi* onderrichtinghe, haer
leven moesten aenlegghen, ende hare rijckdommen moe-
sten verlaten, hoe hare goederen vercoopen, ende aen den
armen gheven. *Christus* heeft bevolen, het cruys te dra-
ghen, ende hem ernstelijck te volghen, maer niet dat ic-
mandt luy, ende ledigh soud' sijn, oft op onti;den over-
daet doen.

Wat is't / 'tghene *Epiphanius* hier berispt? het
verlaten van goederen, oft besittinghen in sijn-selven?
Derre van daer: want hy prijst in dat selve *Capit-
tel* den *H. Apostel Paulus*, om dat hy de werelddt
verlaten heeft. Maer hy neemt het / *namelijck*
op

op het luy gaen, ledigh zijn, vagabonderen, overdaet doen op't pretext van niet te hebben, &c.

Dit sal ons noch klaerder segghen den H. Joannes Damascenus: De Massalianen, seyd't hy/versaken alle handtwerck, als wescade onbetamelijck aen de Christenen: Sy brenghen in, eene onbeleeftheydt tot de bedelaers, want sy weygheren nootdrufft aen de ghene, die den selven, in't openbaer soeken, maer meynen dat alles aen haer moet ghegheven worden, segghende, dat sy waerlijck arm van gheest zijn.

Daer is het vast. De Oudt vaders en berispen de Massalianen, noch om het enckel verlaten van hare goederen / maer om het verlaten der selver / om te vagabonderen: noch om het bedelen / maer om het bedelen niet uytfluyten van bedelaers die het van doen hadden; ende namentlijck / om dat sy leerden / dat alle handtwerck onbetamelijck is aen de Christenen: waerom oock Epiphanius haer / namentlijck in dit stuck wederlept / thoonende met verscheyden exempel / als vanden H. Paulus, de Munnicken van Egypten / &c. dat dit niet onbetamelijck is / voerghende daer hy / dat dese tot het wercken niet bedwonghen en wierden / maer haer eyghen selven last hadden opgheleydt uyt overvloet vande deught, ende goeden wille, soo hy spreeckt.

D. Cabeljau moet my hier licht gheben / hoe die al te mael past op onse Munnicken / want ick en sie hier niet meer ghelijckenisse / als ruffchen een koep / ende een endt-boghel. Behalven / soo wy hier nae sullen sien / dat de Massalianen vande Oudvaders / om die reden niet en zijn als ketteren veroordeelt / maer alleen als ober groote sauten berispt / want 'ren is niet al ketterisch / wat een ketter seght / oft doet / hy kan wel in een stuck ketterisch zijn / inde reste niet. Ende soo ons D. Cabeljau, volghens het opschrift van sijn 39. Capittel in sijn Catholijcke Waerheydt moest oertruyghen van ketterijen / soo heeft hy hier wederom verre gheschoten boven den doel.